

SHIVA FABER

NINA'S NOTES

— WAT HAW WEL / NIET

De betrokkene heeft de voortdurende en onomkeerbare innerlijke overtuiging tot het andere geslacht te behoren dan datgene dat vermeld is in de akte van geboorte en daarom is een wijziging van de voornaam dan ook essentieel.

Na de noodzakelijke diagnostische fase en hormonale therapie en na het volbrengen van de real life test, kon op 17 December 2008 worden overgegaan tot geslachtsaanpassende chirurgie :

Een penectomie, een vaginoplastie/clitoroplastie , een bilaterale castratie en een augmentatieve mammoplastiek

Deze ingreep is ~~irreversibel~~ en de betrokkene is niet meer in staat om overeenkomstig het vroegere geslacht kinderen te verwekken.

Dienst Burgerzaken

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Doorkiesnummer

E-mail

Aantal bijlagen

1

Datum

Mevr.

Onderwerp

Kennisgeving latere vermelding op geboorteakte

Geachte mevrouw

De voorzitter
veroordeelt
hetgeen volgt van de verspreiding
van het geslacht en de naam

1877
Heden, Dertien juni
veroordeelt het geboortelid van de bevestigde naam van 's-Gravenhage
Gemeente, Auguste Achille Nazzeren,
en vierentwintig van gemeenteweggevoerd,
veroordeelt te 's-Gravenhage,
de verhoor, dat is de gemeenteweggevoerd. Prinsenvaagrecht, met
de Dertien juni
en vier van vijftien
en zijn echtgenooten de Heij, Johannes Louisa Theresia
samen heren, veroordeelt te 's-Gravenhage,--

is geboren een kind van het mannelijk geslacht, aan hetwelk zijn
gegeven de voornamen: Giovanni Adriano Roberto Nazzeren

Waarvan akte, welke overeenkomstig de wet is voorgelezen.

Phanoni: *Phanoni:*

Beste collega,

Op 20 december jl. zagen wij mevrouw op ons spreekuur. Patiënte is transseksueel, van man naar vrouw.

Zij is redelijk tevreden met haar stem, maar wordt te vaak aangesproken met "meneer".
Zij gebruikt sedert ca. 9 maanden hormonen. Operaties hebben nog niet plaatsgevonden.

Bij het logopedisch onderzoek constateerden wij:

houding	: g.b.
musculatuur	: eutoon
articulatie	: correct, maar voor de nieuwe sexerol te log
adem	: costo-abdominaal
stem	:
gem. spreekstemhoogte	: 93 Hz (FIS)
resonans	: veel borstresonans
intonatie	: mannelijk intonatie-patroon

is -7 (+04.100) een groot 'gat'!

Bij foniatisch onderzoek bleek het volgende:

stemplooien aspect	: gaaf
sluiting	: niet á vue, waarschijnlijk goed
amplitude	: idem

Diagnose : genderdysfonie

Een van de doelen is, om geloofwaardig als vrouw over te komen door de telefoon.

Logopedische diagnose

Genderdysfonie.

Therapie

Er is nu ruim een jaar hard gewerkt aan alle aspecten van het spreken:

- toonhoogte
- klank/resonantie
- melodie
- intonatie

Hierbij waren de toegestuurde oefeningen behulpzaam ,maar ook de cd Melanie Speaks. Tevens is een workshop met een andere transseksuele client gedaan waarbij theaterteksten werden gebruikt om verschillende vrouwenrollen te spelen. Tijdens de behandeling lukt het vrij goed om in een leestekst een vrouwelijke spraak/stem te laten horen. Bij spontaan spreken neigt de stem nog naar een te donkere klank en is de melodie nog onvoldoende vrouwelijk.

Doelstelling behandeling

Verder werken aan de vrouwelijke aspecten als melodie en intonatie; de overstap naar het dagelijks leven stimuleren (hierover voeren we geregeld gesprekken).

Resultaat van de behandeling

Het resultaat is nog niet helemaal bevredigend, zoals ik boven al aangeef. Ik sta dan ook open voor suggesties en adviezen. Met name voor de "telefoonstem" zou ik advies willen krijgen.

Voorstel

Graag hoor ik van u hoe u de stem beoordeelt en of u nog suggesties hebt voor de therapie.

Ik hoop u zo voldoende op de hoogte te hebben gesteld,

met vriendelijke groet,

Genoemde behandeling vond plaats vanaf 2003 tot heden.
Na deze lichamelijke rolwisseling is betrokkene ook sociaal als vrouw gaan leven.
Uit dien hoofde lijkt wettelijke erkenning van zijn status als vrouw wenselijk.
Verklaring gedaan te Amsterdam, 23 januari 2009.

Uit diverse wetenschappelijke onderzoeken is gebleken dat er absolute verschillen zijn tussen het mannelijk en vrouwelijk aangezichtsskelet, omdat de mannelijke schedel in alle dimensies groter is dan de vrouwelijke schedel.

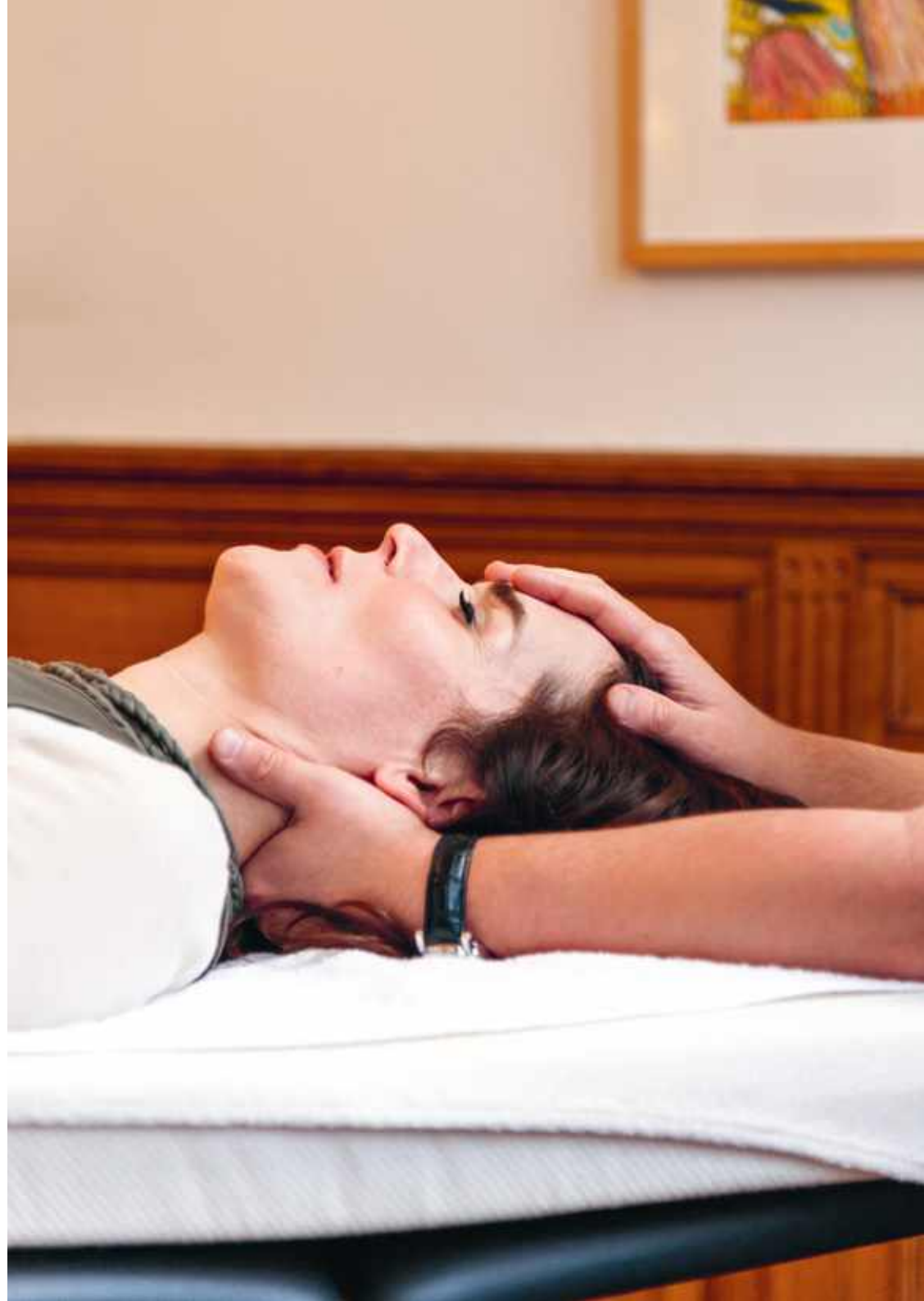

3 kan het kwaad wanneer ik met mijn niet gewassen lichaam met mijn kinderen knuffel van 9 en 12 jaar wanneer er direct huid contact is

Neen, maar de huid mag niet meer vochtig zijn door de gel. Bij droge huid verwacht ik geen probleem.

Deze vragenlijst bestaat uit uitspraken, waarmee u het wel of niet eens kunt zijn. Wilt u aankruisen welk antwoord het meest op uw van toepassing is?

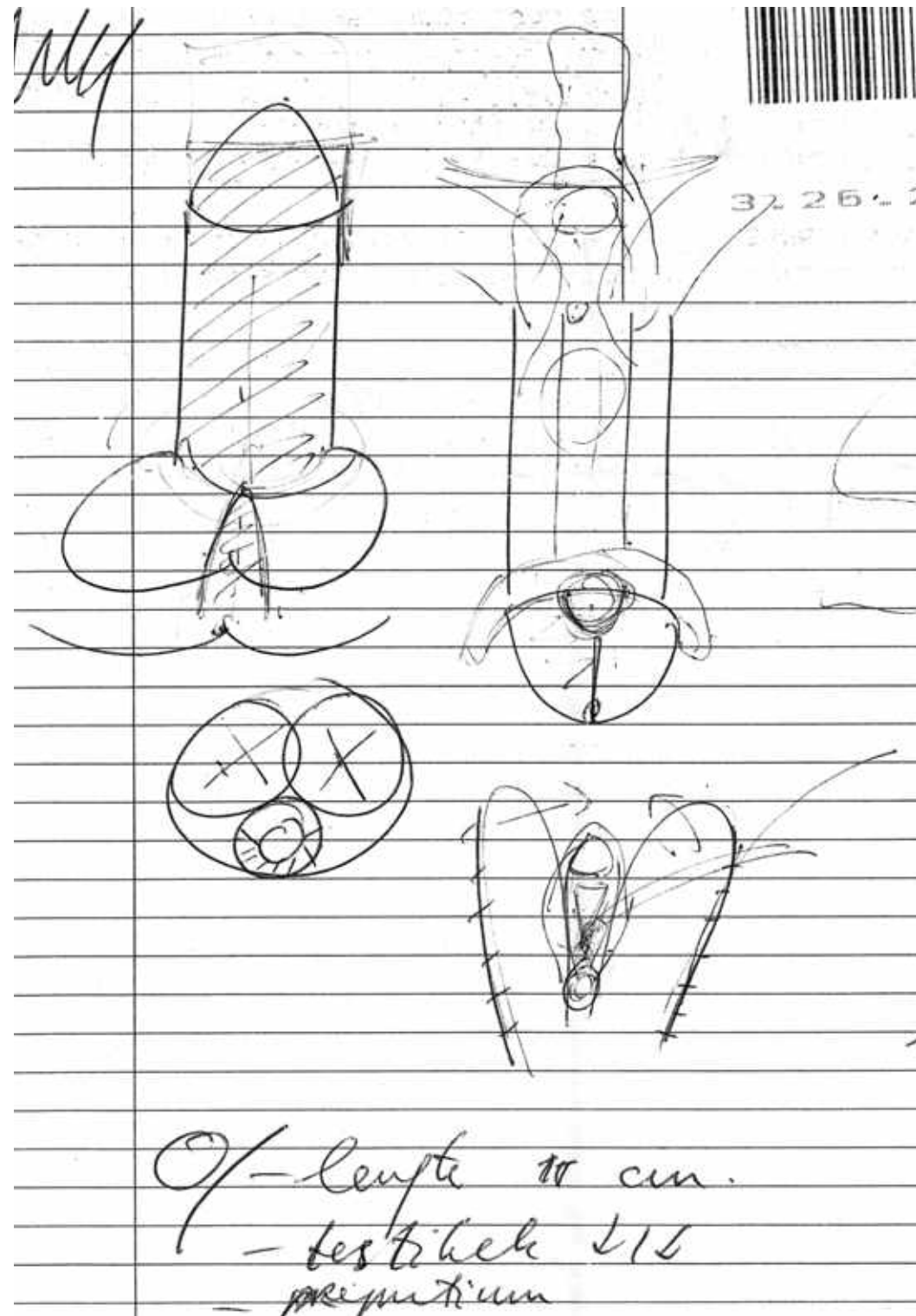
Wij geven u een voorbeeld:

helemaal mee eens	enigszins mee eens	neu- traal	enigszins mee oneens	helemaal mee oneens
	X			

☐ Ik houd van klassieke muziek

Dit is het antwoord, dat u geeft als u enigszins van klassieke muziek houdt.

1. Het leven is voor mij volstrekt zinloos wanneer ik als man moet leven
2. Steeds als ik als man word behandeld, voel ik mij gekwetst.
3. Ik voel mij ongelukkig wanneer iemand mij met 'mijnheer' aanspreekt
4. Ik voel mij ongelukkig, omdat ik een mannenlichaam heb ..
5. Het idee dat ik altijd een man zal zijn, geeft mij een beklemmend gevoel
6. Ik heb een hekel aan mijzelf, omdat ik een man ben
7. Ik voel mij altijd en overal onbehaaglijk in mijn doen en laten als man
8. Het leven zou voor mij alleen zin hebben wanneer ik als vrouw zou leven
9. Het staat mij tegen om staande te plassen
10. Ik ben ontevreden over mijn gezichtsbeholding, omdat het mij een mannelijk uiterlijk geeft
11. Ik vind het onaangenaam om een erectie te krijgen
12. Het zou beter zijn om niet meer te leven, dan om als man te leven

[illegible]

PROCEDURE

FOTOS

DIEPTE VAGINA

PRIVE KANIER?

NEO VAGINA + BORSTEN

KEINE SCHAMLIPPEN (TA) PRECHNA

WIE IN TEAM, WIE OPEREERD + AANTAL X?

HOE LANG ZIEKEN HUIS - KAN LANGER?

PATIENTEN BELLEN

DUAL PLANK ANWATHOLUES ± 250 CC

ORGASME VOORVOCHT

DATUM (DEC 2000)?

OFFERTE

CONTROLES / TERTIJDEN

CORRECTIES

MATERIALEN INHOUDEN

LATEX ALLERGIE

112

VERZUERING

11
04
02

- INVLOED VOOR DE VOER
 - geen verjaging / geen "lift"
 - BEHOEVE
 - BAARD
 - HORMONEN volgende ..
- COMPLICATIES / ERVARING / ANDEREN
- HERSTEL PERIODE
- WOSTEN / VERZEWERINGEN
- WAAR OPEREREN.

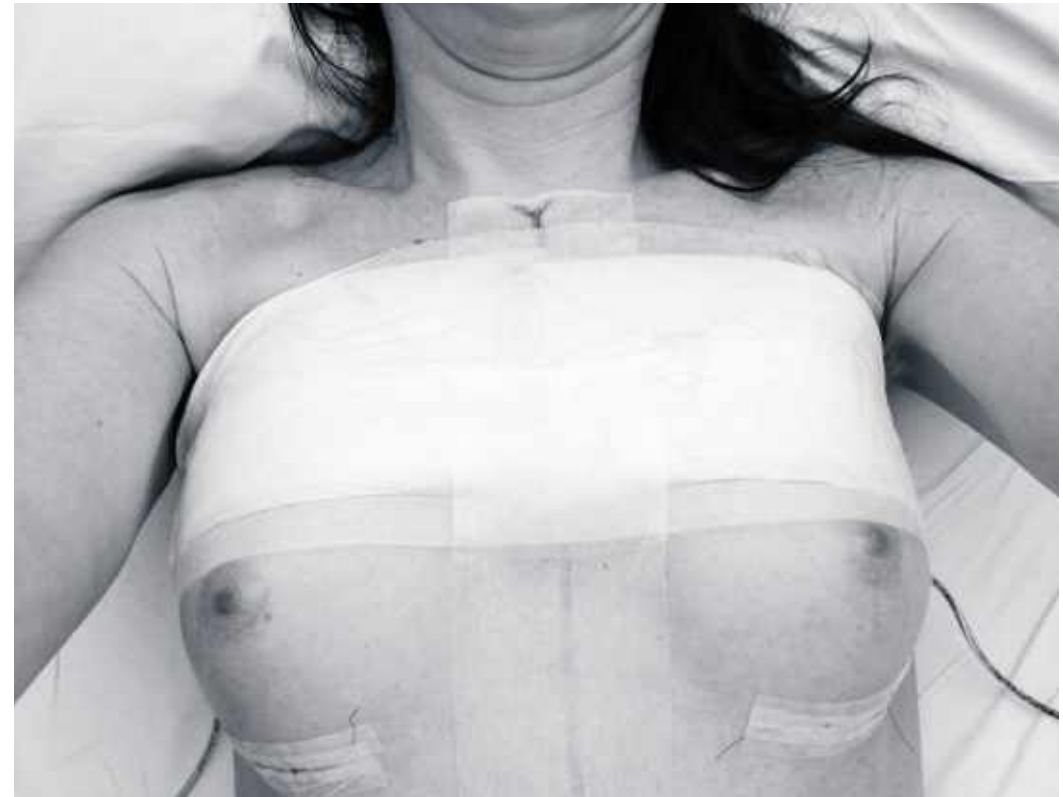

ERATOEN METSJE

Van:
Verzonden:
Aan:
Onderwerp:

Hoop is een vogel die neerdaalt in de ziel, een lied zonder woorden zingt en het zingen nooit staakt! Ik denk aan jou! Sterkte en liefs....

25/12 05⁰⁰ u wakker; 06⁰⁰ opstaan

(1)

plassen

handdoekje

ontbijt / thee

07⁰⁰ u terug in bed.

Zorg verleend van 10⁴⁵ tot 12¹⁵ u (1 1/2)

PLASSEN 12.55 tot 15.30 (35 min)

PLASSEN ETEN 18.00 tot 20.45 (2 1/2)

PLASSEN 21.50 tot 22.10 (20 min)

PLASSEN 12.00 tot 0.45 (45 min) = 6:40 uur 1:40 x 5

26/12 - 06:00 wakker + opstaan.

PLASSEN ONTBIJDT 6:00 - 6.45 (45)

Plas (Prothese met 9.45 u ~~10.15~~ } 1 1/2 uur

Prothese in 11.15 u

PLASSEN ETEN 13.15 u 15.00 1 3/4

PLASSEN ETEN 19.30 20.30 1

PLASSEN POEPEN 10.00 11.00 1 + 6.00 uur

27/12 - PLASSEN 04.00 04.45 45 min

opstaan, douchen, eten 10⁰⁰ u 12¹⁵ u 2 1/4

vermenen Gent gebeld

0 ETEN PLASSEN POEP 14.00 16:15 2 1/4

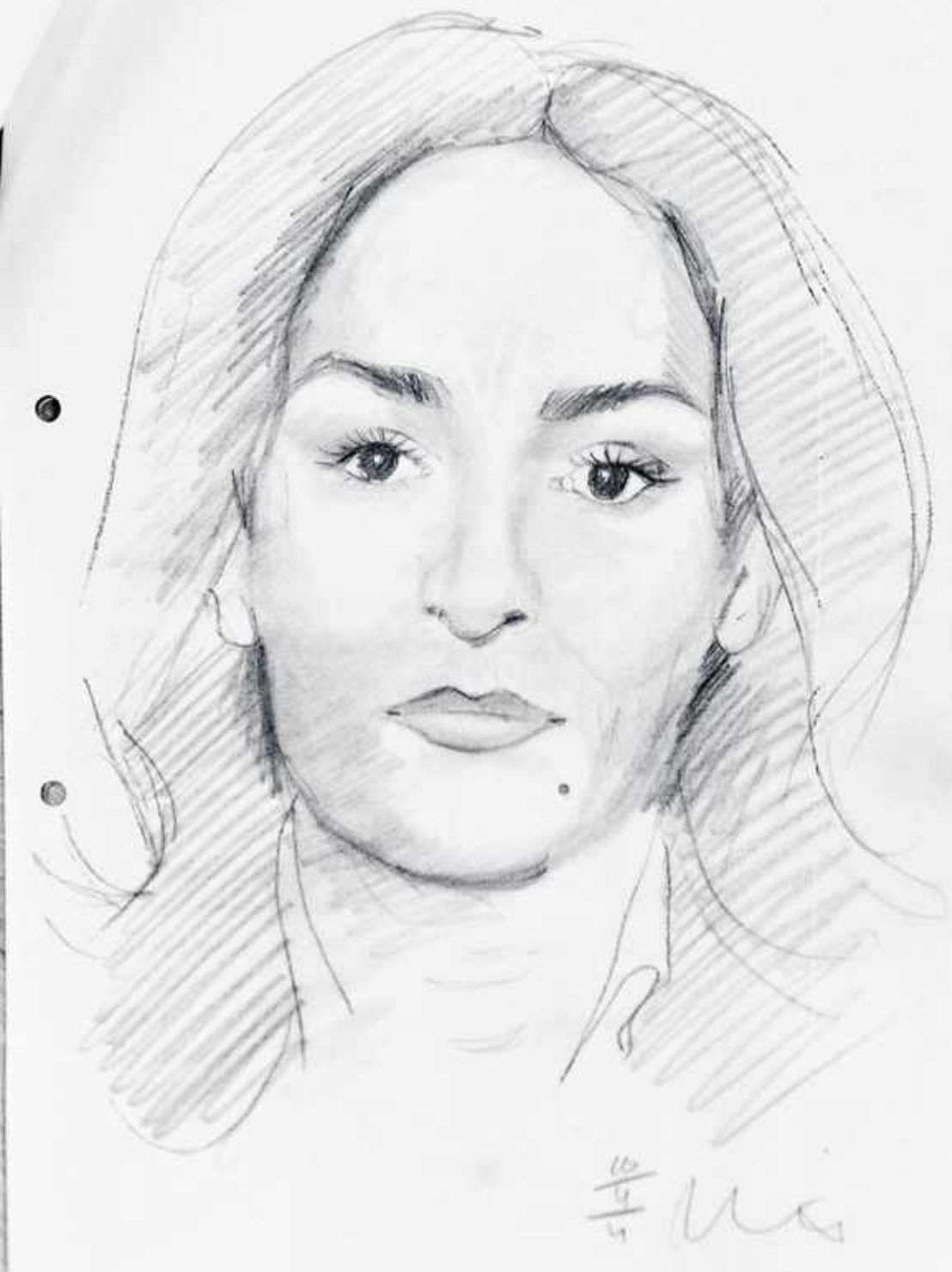
21.3 ETEN PLASSEN POEP 19:30 22:00 2 1/2

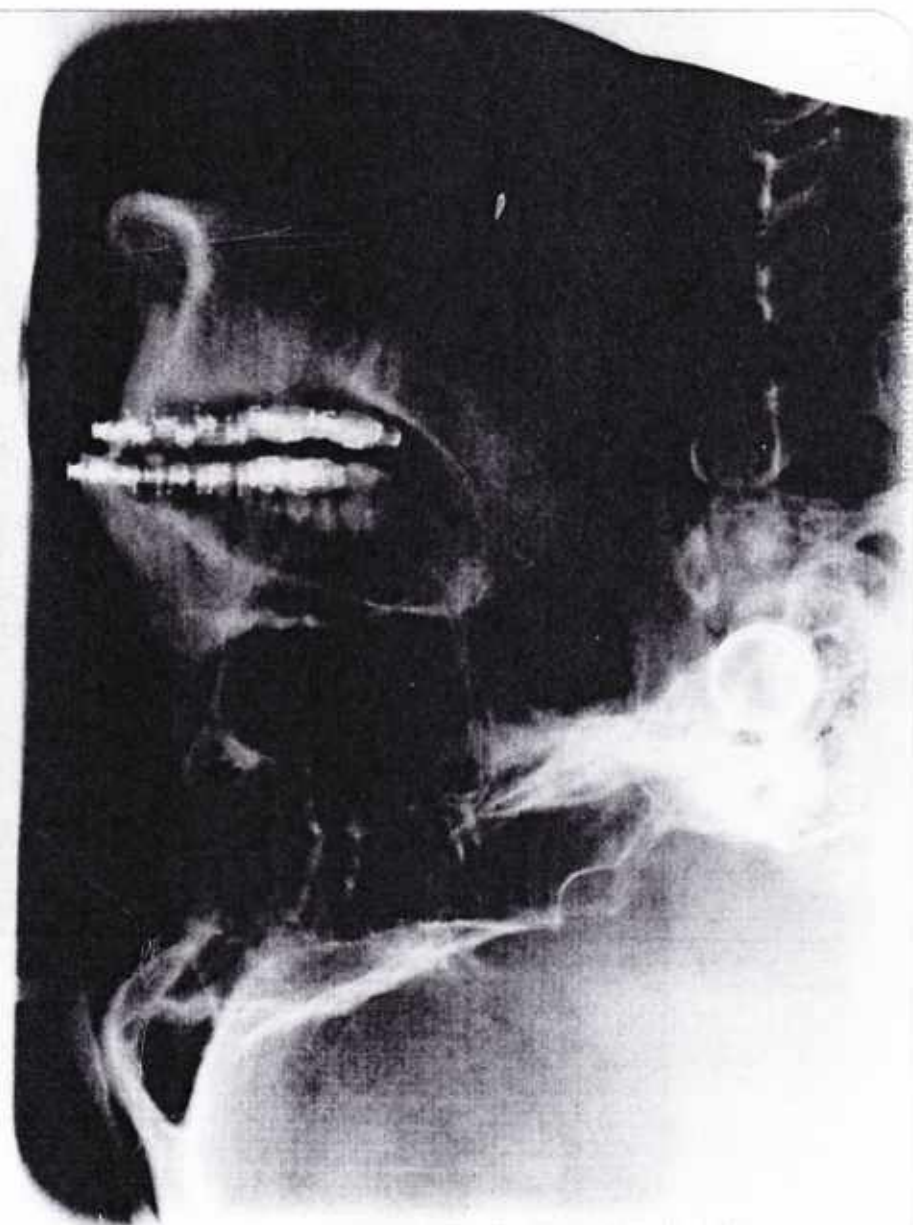
De kosten voor aanpassingen in het gezicht zullen door de verzekeraar niet vergoed worden. Dit is een cosmetische behandeling en valt niet onder de dekking van uw verzekering. Behandelingen als deze worden alleen vergoed na een zwaar ongeval, als reconstructie in het gezicht noodzakelijk is.

Het spijt ons u in deze niet beter te kunnen berichten. Wij hebben samen met de verzekeringsmaatschappij naar een weg gezocht u van dienst te kunnen zijn echter, blijft de dekking van de polisvoorwaarden wel de leidraad in het systeem van vergoeden.

Indien u over het bovenstaande nog vragen heeft, kunt u uiteraard altijd even contact met ons opnemen.

Portrait of a woman in a white hood, looking down, with her mouth open, showing teeth. The image is grainy and appears to be a scan of a physical photograph.

- ... breng uw lichaam terug naar de oorspronkelijke positie.
- 4: Plaats uw rechtersvoet op de stoel
... buig voorwaarts met een rechte rug.
- 5: Raak uw rechtersvoet met beide handen aan
... breng uw lichaam terug naar de oorspronkelijke positie.
- 6: Raak de vloer met beide handen aan
... breng uw lichaam terug naar de oorspronkelijke positie.

Eén periode: Herhaal 5 keer

026] Oefening voor heupen en dijen.

U hebt een stoel met een rechte rug nodig voor deze oefening.

Positie: Ga rechtop zitten op de stoel. Zorg ervoor dat uw rug helemaal tegen de rug van de stoel zit. Breng uw handen samen op de rug van de stoel.

- 1: Strek uw benen recht voor u uit, en richt uw tenen naar voren.
- 2: Til beide benen op en beweeg de benen op en neer. Houd uw benen zo hoog mogelijk, en zorg ervoor dat uw knieën recht zijn.

Eén periode: Herhaal 10 keer.

028] Oefening voor schouders, armen en taille.

Positie: Zit rechtop op een stoel.
Vouw uw handen achter uw nek.

- 1: Draai uw lichaam vanaf de taille zo ver mogelijk naar rechts, en druk uw schouders samen.
- 2: Doe hetzelfde aan de linkerkant.

Eén periode: 5 keer op elke kant.

031] Oefening voor de taille.

Positie: Ga op de vloer zitten, knieën gebogen en met uw voeten onder een meubel.

- 1: Leun naar achteren en wieg uw lichaam heen en weer terwijl u met uw vingertoppen op uw buik tikt. Dit 'wekt' de spieren die tot nu hebben geslapen.
- 2: Ontspan.

Eén periode: Wieg heen en weer tot uw rug de vloer aanraakt, terwijl u op uw spieren 'tikt', ongeveer een halve minuut.

034] Oefening voor de taille.

Positie: Ga op de vloer liggen met uw knieën een beetje gebogen. Handen achter de nek gevouwen. Druk op uw onderrug om de vloer aan te raken.

- 1: Rol hoofd, nek en borst op van de vloer, terwijl u naar uw buik kijkt.
- 2: Laat uw lichaam langzaam weer omlaag naar de beginpositie.

Eén periode: 5 keer.

037] Oefening voor taille en heupen.

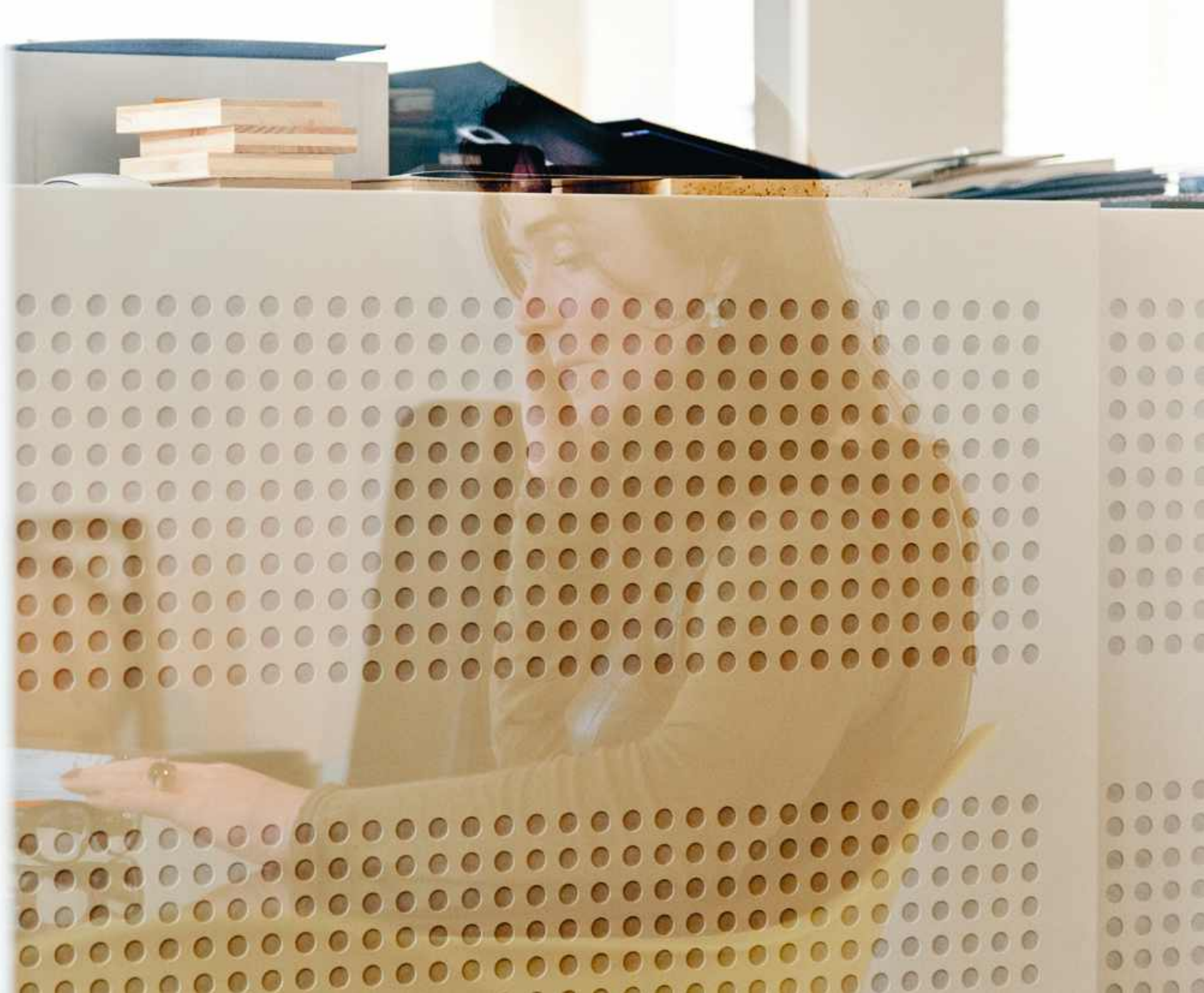

Als gevolg van de plastisch chirurgische behandeling, die plaatsvond vanaf 2003 tot heden, is verzoekster nimmer meer in staat om als man kinderen te verwekken.

Beste Nina,

Blijkens de brief van de gemeente Den Haag d.d. 22 september 2009 is het aktenummer S gewijzigd in aktenummer T. Door deze aanpassing valt uit jouw persoonslijst niet meer te achterhalen dat jouw geslacht en voornamen zijn gewijzigd. De gemeente Den Haag heeft hiermee dus jouw verzoek toegewezen.

Met deze laatste aanpassing van de gemeente is de wijzigingsprocedure in Nederland voltooid en zijn mijn werkzaamheden voor jou op dit gebied tot een einde gekomen. Bij geen andersluidend bericht, zal ik daarom tot sluiting van dit dossier overgaan.

Rest mij jou te melden dat ik je graag heb bijgestaan. In een voorkomend geval ben ik je uiteraard weer graag van dienst.

Met vriendelijke groet,

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Voor kopie conform
De griffier

[Handwritten signature]

NINA'S NOTES

Wat als je je niet thuis voelt in het geslacht waarmee je bent geboren?

Het is moeilijk voor te stellen maar het is wel het verhaal van Nina.

Nina's notes is een documentair project die in 2012 begon, in een periode dat haar geslachtsverandering al heeft plaatsgevonden en Nina er van alles aan deed om haar leven zo normaal mogelijk te laten verlopen.

In een lang proces van acceptatie en een zoektocht naar haar identiteit is er ook verdriet en teleurstelling dat er bij de wet een fysieke geslachtsverandering en sterilisatie noodzakelijk was om haar geslacht in haar geboortakte aan te passen. Terwijl het leven van Nina bestaat uit het perfectioneren van haar stem, haar houding en haar uiterlijk, voelt ze zich eenzaam en geïsoleerd.

Voor Nina is het belangrijk om de thematiek waar al zoveel over geschreven wordt ook visueel te maken. Haar kwetsbaarheid te tonen en te laten zien dat haar kracht om deze keuze te maken ook een keerzijde heeft en dat is de complexiteit en het geïsoleerde bestaan wat ze ervaart.

Ik neem de kijker mee op mijn persoonlijke verkenning van de wereld van Nina en de worstelingen die Nina heeft doorstaan. Tegelijkertijd stel ik vragen over het feit dat de mensenrechten van de transgenders zijn geschonden en de bureaucratie van de zorgverzekeraars.

In 2019 stond Nina opnieuw voor mijn cameralens, ditmaal in een hele andere setting namelijk in een studio voor een mooie portretfoto.

Voor de camera liet Nina letterlijk zien dat haar acceptatieproces grotendeels voltooid was!

NINA'S NOTES

Che fare quando non ti senti a tuo agio nel sesso con cui sei nato?

E' difficile da immaginare, questa pero' è la storia di Nina.

Nina's Notes è un progetto documentario che ha avuto inizio nel 2012, in un periodo in cui il suo cambiamento di sesso era già avvenuto e quando Nina faceva del tutto per svolgere una vita normale.

In un lungo processo di accettazione e di ricerca della sua identità vi è anche tristezza e delusione perche a norma di legge è necessario subire un cambiamento fisico di sesso e sterilizzazione per poter adattare la menzione del suo sesso nell'atto di nascita. Mentre la vita di Nina si svolge nel perfezionamento della sua voce, del suo portamento e aspetto si sente in solitudine e isolamento.

Per Nina è importante rendere visibile una tematica su cui tanto è stato già scritto. Mostrare la sua vulneribilità e far vedere che la sua forza per fare questa scelta implica anche un rovescio, cioè la complessività e l'esistenza isolata a cui è sottoposta.

Mi sono portato dietro il canocchiale sul mio itinerario esplorativo personale nel mondo di Nina e la lotta che Nina ha sofferto. Allo stesso tempo mi pongo quesiti sul fatto che i diritti dell'uomo dei transgenders vengono violati e sulla burocrazia degli istituti di previdenza sanitaria.

Nel 2019 Nina era nuovamente davanti all'obiettivo della mia camera, e questa volta in uno setting totalmente diverso ovvero in uno studio fotografico per riprendere un bel ritratto fotografico.

Davanti alla camera Nina mostrava letteralmente che il suo processo di adattamento si era in gran parte concluso.

Interview Nina & Fred zaterdagmiddag, augustus 2019

“Ik wil geen geheim meer in mijn leven”

Als Nina binnenkomt straalt ze. Ze komt met een grote glimlach als een wervelwind binnen. Ze zit goed in haar vel. Nina Graziosi, interieurarchitecte en designer. Maar ook een diepe denker en soms een topper, zoals ik haar door de jaren heen heb leren kennen. Het lijkt of zij definitief haar masker van zich afgegooid heeft. Nina is klaar om de wereld te veroveren. Maar was dat altijd zo?

We gaan er goed voor zitten. Nina heeft besloten om haar verhaal nog één keer te vertellen. We zetten thee en zakken weg in de bank. We hebben geen plan voor dit gesprek, maar laten het gewoon op ons afkomen. Eerst een paar uur kletsen en dan eten dat is wel het plan.

Nina steekt van wal en door haar goede 'mood' lijkt het vanzelf te gaan, ondanks dat ik – de interviewer – weet dat Nina niet zomaar het achterste van haar tong laat zien. De vrouw achter het masker blijft voorzichtig. Maar we dansen een soort tango, waarin ik de vragen stel, maar langzaam raakt Nina op stoom en vertelt zonder enige schroom haar verhaal. Terug naar de jeugd van Nina, ooit Nino.

Als Nina zeven jaar oud is verkleedt zij zich vaak stiekem. Als haar ouders, broers en zus niet thuis zijn. Ze snuffelt in de kast van haar moeder. En eigenlijk vond ze op jonge leeftijd jongensdingen ook 'niks'. In haar pubertijd probeert zij deze gedachten van zich af te zetten. En dat lukt met moeite. Ze blijft voor de buitenwereld Nino en wordt verliefd op Sandra en trouwt met haar. Maar het omkleden blijft, soms denkt ze dat het travestie is.

Als ze nu terug kijkt was ze vroeger vooral bang om afgewezen te worden. Ook bang dat haar omkleden ontdekt zou worden. De geboorte van haar zoon Renzo is voor haar een keerpunt. Nina krijgt moeite met haar geheim. Ze ging zich schuldig voelen. Creativiteit en haar werk waren haar uitlaatklep. Over zichzelf had ze een slecht mensbeeld. Al deze geheimen en twijfels hadden uiteindelijk effect op haar werk. Projecten die niet lekker liepen, het leek een spiraal omlaag...

De winnares van het Eurovisiesongfestival 1998 Dana is voor haar een volgend keerpunt. Ze ziet dat iemand voor de schijnwerpers haar schroom van zich afgooit en naar buiten treedt. Dana is even voor haar een voorbeeld. Maar ze weet het nog geen vorm te geven. Ondertussen is haar kantoor 's avonds haar plek geworden om zich om te verkleeden. Gewoon weg van de buitenwereld en het thuisfront.

Met oudjaar 1999 zoekt Nina op een dames-afdeling naar kleding als opeens haar jongste broer voor haar staat. Ze voelt zich 'gesnapt', maar vooral de vriendin van haar broer lijkt het gelijk door te hebben. Als een dief in de nacht snapt zij dat ze nu

haar geheim moet opbiechten. De ontdekking op de damesafdeling is voor haar een teken om het op te biechten aan Sandra. En dat doet ze ook. Ook haar ouders, broers en zus vertelt ze haar geheim. Een moeilijke fase, die niet door iedereen begrepen wordt. Ook Sandra kan er eigenlijk niet mee omgaan. Misschien best logisch. Het huwelijk strandt binnen een jaar na haar biecht. Sandra is dan zwanger van Laura. Een moeilijke tijd. Geen fijne planning voor een 'coming-out'. Maar het lucht Nina op.

Nina zoekt een eigen huis, een beschutte plek en vindt een nieuwe veilige haven en wordt co-ouder van de twee jonge kinderen. Het jaar 2000 is bijzonder. Maar Nina leidt voor de buitenwereld nog altijd een dubbelleven: overdag op pad als man en 's avonds verkleedt zij zich in de rust van haar eigen huis, haar privé-plek. Langzaam begint zij het doek op te trekken van haar geheim en begint 's avonds als vrouw op pad te gaan. Voor haar een hele stap. Maar het voelt heerlijk. Zakelijk blijft het spannend.

Maar vanaf 2002 besluit zij er echt voor te gaan. Nina ontdekt dat verkleden niet genoeg is, ze wil meer. Ze wil zich manifesteren als vrouw, ze wil zich vrouw voelen. Ze heeft zich dan al aangemeld bij het gender-team van het VU in Amsterdam. Eerst een jaar op de wachtlijst voor een intakegesprek. Het duurt lang en daarna veel gesprekken, waarin ze vooral geconfronteerd wordt met wat er allemaal op haar pad kan komen en hoe de buitenwereld haar wellicht zal benaderen. Maar Nina weet wat ze wil en zet door. Haar drang – diep vanuit haar jeugd – wil ze nu echt doorzetten. Maar het is een zware periode voor Nina.

“...Wat is de zwaarste berg waar je overheen moest? Dat waren er verschillende: het Sandra vertellen, naar de VU gaan, openheid naar de buitenwereld. Het was een heel eenzaam proces...”

Begin 2004 geeft het gender-team aan dat ze er nu voor moet gaan. Ook het veel te jonge overlijden van haar broer Paolo doet haar beseffen dat ze het leven echt beet moet pakken met beide handen. Het is voor haar een real-life test. Ze moet switchen van man naar vrouw voor de buitenwereld. Een heftige periode. Haar hormoonbehandelingen beginnen. Maar naast kleding moet ze denken aan haar stem, haar bewegingen, haar make-up ...alles wat je maar bedenken kan... Maar Nina was blij dat ze geen geheim meer had. Maar nu in november 2004 moest ze op tournee om haar opdrachtgevers, haar klanten haar transitie te vertellen. Dat was zwaar, maar er was gelukkig veel respect. Natuurlijk soms achter haar rug niet, maar

de band met veel opdrachtgevers werd sterker. Gelukkig maar. Haar bedrijf zou de transitie prima doorstaan.

“...Wat is transitie eigenlijk voor jou? Vijftien tot twintig jaar geleden was transitie nog geen mode-woord. Het was de medische verandering van het mannelijk lichaam naar het vrouwelijke. Maar ook je gedragingen, je stem, je lichaamstaal, hoe je beweegt. Alles wat bij de vrouwelijke wereld hoort. Transitie is verandering van je uiterlijk, maar je blijft in de kern jezelf. Vooral veranderen waar je happy van wordt...”

De jaren vliegen voorbij, maar haar fysieke medische transitie duurt zo'n 10 jaar. De operaties zijn niet talrijk, maar wel een paar zware grote operaties, omdat Nina ervoor kiest om veel tegelijkertijd te laten doen aan haar lijf. Want te vaak zes weken herstellen van een zware operatie kan zij zich als ondernemster niet permitteren. Ze is ook streng voor zichzelf. Door de jaren heen merkt zij dat haar werk als designer en interieurarchitecte verandert. Vroeger ontwierp zij vooral strak en nu is haar werk barokker, vrouwelijker en zachter geworden. Ook is er meer styling bijgekomen. Toch is Nina zo ontzettend lang in haar leven eenzaam geweest. Eigenlijk pas de laatste vier, vijf jaar heeft ze dat van zich af kunnen schudden. Ze is nog altijd vaak alleen, maar niet meer eenzaam. Vijftien jaar verder zegt zij zelf:

“...Als ik bang ben, dan probeer ik een strategie te bedenken, kijk de kat uit de boom, verzin een list en ga het doen. Ik ben eigenlijk een dappere schijtert...”

Mooi om te ontdekken dat het slechtste jongetje van de klas toen, nu eigenlijk een top-vrouw in haar vak is geworden. Maar vooral een vrouw, die weer zelfvertrouwen uitstraalt en de wereld weer toelacht. Wat kan een mens een lange weg afleggen om ergens te komen, maar Nina gaf nooit op en vond haar weg.

“...Mooiste overwinning? Ik was altijd argwanend naar de wereld. Maar de wereld is eigenlijk niet zo heel erg beroerd. Ik dacht altijd dat iedereen het slecht met me voor had, maar de wereld, de klanten en de mensen om me heen blijken veel mooier te zijn...”

Intervista Nina & Fred sabato pomeriggio, agosto 2019

“Mai più un segreto in vita mia”

Nina, entrando, è raggiante. Con un gran bel sorriso entra come un vortice di vento. Si trova ben a suo agio. Nina Graziosi, architetto d'interni e designer. Ma anche grande pensatrice e qualvolta pessimista, come ho avuto occasione di conoscerla nel corso di anni. Sembra che definitamente abbia buttato giù la sua maschera. Nina è pronta a conquistare il mondo. Ma, è stato sempre così?

Ci accomodiamo. Nina ha deciso di raccontare ancora una volta la sua storia. Prepariamo il thè e ci affondiamo sul divano. Non abbiamo un programma per questa intervista, ma ci lasciamo andare su tutto ciò che si presenta. Ciò nonostante è previsto qualche ora di chiacchierate e poi un pranzo.

Nina inizia e sembra che, dovuto al suo buon “mood”, tutto va da sé, anche se io – l'intervistatore – so che Nina non si scoprirà facilmente. La donna dietro la maschera rimane prudente. Assieme si balla una specie di tango, in cui io pongo le domande, e Nina lentamente si sfoga e racconta senza alcun timore la sua storia. Un ritorno alla gioventù di Nina, una volta Nino.

All'età di sette anni Nina spesso e di nascosto si traveste. E ciò quando i suoi genitori, fratelli e sorella non sono a casa. Annusa nell'armadio di sua madre. A dir vero, già in età giovanile non si sentiva attratta da cose da ragazzi. In età puberale tenta di togliersi tali pensieri. E con difficoltà ci riesce. Per il mondo esterno essa rimane Nino e innamorandosi di Sandra, la sposa. Ma il travestire continua, e alle volte pensa che trattasi di travestimento.

In retrospettivo, essa in particolare temeva di essere respinta. Anche aveva paura che il suo travestire venisse scoperto. La nascita di suo figlio Renzo rappresenta un punto cruciale per essa. Nina si trova in difficoltà con il suo segreto. Inizia a sentirsi colpevole. Creatività e il suo lavoro fungevano da valvola di sfogo. Aveva di sé stessa una brutta immagine. Tutti questi segreti e dubbi avevano infine ripercussioni per il suo lavoro. Progetti che non andavano bene, sembrava uno spirale in discesa...

Una svolta successiva trae origine dalla Dana, vincitrice dell'Eurovisiesongfestival 1998. Vede che una persona si toglie davanti ai proiettori del suo timore e presentandosi allo scoperto. Per un po' Dana è un suo esempio. Ma non riesce ancora a darsi una sua forma. Nel frattempo il suo ufficio è diventato la sera il posto dove essa si può travestire. Semplicemente via dal mondo esterno e via dal fronte interno.

All'ultimo dell'anno 1999 Nina sta cercando vestiti nel reparto per signore quando d'un colpo si trova a faccia a faccia con suo fratello più giovane. Si sente “scoperta”, ma sembra che l'amica di suo fratello abbia subito capito di che trattasi. Come un ladro scoperto essa si rende conto che ora deve confessare il suo segreto.

La scoperta nel reparto femminile è per essa anche un segnale per dover confessarsi con Sandra. Ciò che infatti fa. Anche ai suoi genitori, fratelli e sorella racconta il suo segreto. Una fase difficile che non viene capita da tutti. Insomma, anche Sandra non sa come prendersi. Forse che anche ciò sia abbastanza logico. Il matrimonio si naufraga entro un anno dopo la sua confessione. In quel tempo Sandra è incinta di Laura. Tempi difficili. Una situazione poco propizia per un “coming-out”. Ma, invece, è di sollievo per Nina.

Nina si cerca un'alloggio in proprio, un sito protetto e trova così un nuovo asilo e diventa co-genitore di due giovani figli. L'anno 2000 è particolare. Ma per il mondo esterno Nina vive ancora una vita ambivalente: di giorno va in giro da uomo e la sera si traveste nell'ambiente sereno della propria casa, nel suo luogo privato. Lentamente inizia a svelare il suo segreto e inizia a uscire la sera come donna. Trattasi di un gran passo per essa. Ma si sente gioiosa. Per gli affari il tutto rimane però incerto.

Ma a partire dal 2002 decide di andar avanti. Nina scopre che il travestire non gli basta, vuole di più. Vuole manifestarsi da donna, vuol sentirsi donna. Già si era presentata al gender-team del Università VU di Amsterdam. Dapprima un anno in lista d'attesa per un colloquio preliminare. Passa molto tempo, seguito da molti colloqui, in cui viene confrontata in particolar modo con tutto ciò che può trovare sul suo cammino e come il mondo esterno le verrà forse incontro. Ma Nina sa quel che vuole e persevera. Sua inclinazione – forte sin dalla giovinezza – vuole ora veramente portare a un buon fine. Infatti trattasi di un periodo molto pesante per Nina.

“...Qual'è la montagna più difficile che dovevi sormontare? Ne erano parecchie: raccontare il tutto a Sandra, andare alla VU, apertura e franchezza verso il mondo esterno. Era un processo comportando molta solitudine...”

Inizio 2004 il gender-team indica che ora ci si deve mettere e andare avanti. Anche il decesso in età troppo giovane di suo fratello Paolo gli fa rendere conto che bensì deve aggrapparsi la vita da ambedue le mani. Per lei trattasi di un test “real-life”. Deve cambiare da uomo in donna per il mondo esterno. Un periodo travagliato. Inizia il trattamento con ormoni. Ma oltre all'abbigliamento deve anche pensare alla sua voce, a come muoversi, il make-up... a tutto ciò che ci si possa immaginare... Ma Nina era felice di non avere più un segreto. Nel novembre del 2004, però, si è avviata a informare della sua transizione i suoi committenti, i suoi clienti. Ciò non era facile, ma fortunatamente incontro tanto rispetto. Ovviamente qualche volta e dietro le spalle ciò non è stato sempre il caso, ma il legame con molti committenti ne è diventato più forte. Per fortuna. L'azienda ha ben sopportato la sua transizione.

“...Che cosa rappresenta per te la transizione? Quindici o ben venti anni fa “transizione” non era una parola alla moda. Era il cambiamento medicale del corpo maschile in quello femminile. Ma riguardava anche il tuo comportamento, tua voce, l'espressione corporale, il come muoversi. Tutto quello che fa parte del mondo femminile. Transizione è cambiamento della tua apparenza esteriore, ma in essenza rimani te stessa. In particolare un cambiamento per sentirsi felice...”

Gli anni volano, ma la sua trasformazione medicale e fisica dura circa 10 anni. Gli interventi chirurgici non sono molti, bensì trattati di alcune pesanti e gravi operazioni, in quanto Nina sceglie a sottomettersi contemporaneamente a molti interventi al suo corpo. Recuperarsi per periodi di sei settimane alla volta dopo un pesante intervento chirurgico non se lo può permettere da imprenditore. Infatti, anche per se stessa è severa. Col passar degli anni si rende conto che il lavoro di designer e da architetto d'interni si sta cambiando. In passato disegnava maggiormente in uno stile sobrio mentre ora il suo lavoro è diventato più barocco, più femminile e più dolce. Si è anche aggiunto maggior styling. Nella sua vita Nina è rimasta per molto tempo in solitudine. Solo negli ultimi quattro, cinque anni è riuscita a disfarsene di tale solitudine. Tuttora è sovente sola, ma non si sente più sola. Dopo quindici anni afferma:

“..Quando ho paura, tento di inventarmi una strategia, a tastare il terreno, escogito un stratagemma e lo realizzo. Sono in essenza un fifone coraggioso...”

E' bello da scoprire come il ragazzino più debole della classe di allora, è diventato proprio ora una donna di prim'ordine nella sua professione. Ma in particolare una donna che emana fiducia in sé e che dinuovo sorride al mondo. Quanto lungo tragitto si deve percorrere per arrivarci, ma Nina non ha mai rinunciato e ha trovato la sua strada.

“...La più bella conquista? Ero sempre diffidente verso il mondo. Ma in realtà il mondo non è tanto miserabile. Ho sempre pensato che tutti mi volevano del male, ma il mondo, i clienti e le persone attorno a me risultano essere molto più belli...”

NINA'S NOTES is het project van Shiva Faber

Dit project is gemaakt met de liefdevolle ondersteuning en de volledige openheid van Nina die ik heb leren kennen als een sterk en krachtig persoon.

Concept en fotografie

Shiva Faber

Tekst Nina's Notes

Shiva Faber

Interview

Fred Guurink

Foto cover

Patricia Steur

Opmaak

Walter Westhoven

Drukwerk

robstolk® Amsterdam

Oplage

500

Met dank aan:

Zangdocent - Coen Honig

Huidtherapeut - Yolande Werkman

Plastische gezichts chirurgie - Dr. Frans Noorman van der Dussen

Gender chirurgie - Prof. Dr. Stan Monstrey - UZ Gent

Endocrinoloog - Prof. Dr. Guy T'Sjoen - UZ Gent

Osteopaat - Matthijs Albersen

Balletschool - Elsa Vreken

Hair en Make up Portretten - Bart Brom

Speciale dank voor Annemieke Engels, vrouw van wijlen Fred Guurink.

Fred heeft het mooie interview afgenomen en prachtig verwoord.

Dit boek is tot stand gekomen dankzij de financiering van Graziosi Progetti.

Alle rechten voorbehouden. Geen enkel deel van deze publicatie mag worden gereproduceerd, gedistribueerd of verzonden in welke vorm of op welke manier dan ook, inclusief fotokopiëren, opnemen of andere elektronische of mechanische methoden, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Shiva Faber shiva@shivafaber.com.